

VILJANDI VALLAVOLIKOGU M Ä Ä R U S

Ramsi

28. november 2018 nr 1-2/

Tugiisikuteenuse määramise ja osutamise kord (EELNÕU)

Määrus kehtestatakse kohaliku omavalitsuse korralduse seaduse § 6 lõike 1, § 22 lõike 1 punkti 5 ning sotsiaalhoolekande seaduse § 14, § 23 lõigete 1-3 alusel.

§ 1. Määruse reguleerimisala

Määrus reguleerib tugiisikuteenuse osutamist isikutele, kelle elukoht Eesti rahvastikuregistri andmetel on Viljandi vald ja kes tegelikult elavad Viljandi valla haldusterritooriumil.

§ 2. Tugiisikuteenuse kirjeldus

(1) Tugiisikuteenus on kohaliku omavalitsuse üksuse korraldatav sotsiaalteenus (edaspidi teenus), mille eesmärk on iseseisva toimetuleku toetamine olukordades, kus isik vajab sotsiaalsete, majanduslike, psühholoogiliste või tervislike probleemide tõttu oma kohustuste täitmisel ja õiguste teostamisel olulisel määral kõrvalabi. Kõrvalabi seisneb juhendamises, motiveerimises ning isiku suurema iseseisvuse ja omavastutuse võime arendamises.

(2) Last kasvatavale isikule teenuse osutamisel on täiendav eesmärk lapse hooldamise ning turvalise ja toetava kasvukeskkonna tagamine. Last kasvatavaks isikuks ei loeta isikut, kes kasvatab ja hooldab last oma töökohustustest tulenevalt.

(3) Lapsele teenuse osutamise eesmärk on koostöös last kasvatava isikuga lapse arengu toetamine, sealhulgas vajaduse korral puudega lapse puhul hooldustoimingute sooritamine. Tugiisik abistab last arendavates tegevustes, juhendab ja motiveerib igapäevaelus toime tulema, abistab suhtlemisel perekonnaliikmetega või väljaspool kodu.

(4) Teenuse sisuks lapse puhul on:

- 1) igapäevaelus toimetuleku õpetamine nii kodus kui ka väljaspool kodu, sealhulgas iseenda ja oma ümbruse eest hoolitsema õpetamine;
- 2) toetamine suhtlemisel pereliikmetega ja tugivõrgustikuga, sealhulgas toetamine suhete loomisel ja säilitamisel;
- 3) abistamine ja juhendamine haridusasutuses arendus- ja õpiprotsessis osalemisel;
- 4) lapsega koos tema huvitegevuste suunamine, planeerimine ja juhendamine, vajadusel motiveerimine huvitegevuste järjepidevuse tagamiseks;
- 5) lapse seostamine teiste vajalike toetuste ja teenustega;
- 6) abistamine asjaajamisel ametiasutustes või muudes institutsioonides;
- 7) vajadusel koos vanemaga lapse saatmine spetsialistide vastuvõttudel või muudel kohtumistel ja üritustel;
- 8) lapse turvalisuse jälgimine kodus ja haridusasutuses;
- 9) lapse toetamine muutmist vajavate olukordade lahendamisel tuginedes lapse sisemiste jõuvarude kasutusele võtmisele;
- 10) emotsionaalse toe pakkumine, kogemuste või teabe vahendamine;

- 11) Viljandi Vallavalituse haridus-, kultuuri-, noorsootöö-, spordi- ja sotsiaalvaldkonna ametniku (edaspidi spetsialist) teavitamine lapsega toimuvatest muudatustest.
- (5) Teenuse sisuks täiskasvanud isiku puhul on:
 - 1) isiku juhendamine lapse kasvatamisel ja õpetamisel;
 - 2) isiku toetamine muutmist vajavate olukordade lahendamisel;
 - 3) isiku toimetuleku toetamine ümbritsevas sotsiaalses keskkonnas;
 - 4) isiku seostamine teiste vajalike toetuste ja teenustega;
 - 5) vajadusel isiku saatmine teiste spetsialistide vastuvõttudel või muudel kohtumistel ja üritustel;
 - 6) isiku toetamine suhtlemisel pereliikmetega ja tugivõrgustikuga, sealhulgas toetamine suhete loomisel ja säilitamisel;
 - 7) isiku abistamine asjaajamisel ametiasutustes või muudes institutsioonides;
 - 8) isikule emotsionaalse toe pakkumine, kogemuste või teabe vahendamine;
 - 9) distsipliini järgimise vajadusest arusaamise loomine;
 - 10) abistamine ja juhendamine haridusasutuses arendus- ja õpiprotsessis osalemisel;
 - 11) spetsialisti teavitamine isikuga toimuvatest muudatustest.
- (6) Tugiisikul on õigus keelduda isiku või pereliikmetega suhtlemisest ja ajutiselt teenuse osutamisest kui isik või pereliikmed on alkoholi- või narkojoobes, samuti kui isik või pereliikmed on agressiivsed või muul viisil ohtlikud.

§ 3. Teenuse saaja

- (1) Teenus määratakse:
 - 1) lapsele kodus või haridusasutuses toimetuleku tagamiseks (sh raske ja sügava puudega lapsed);
 - 2) lapsele või teda kasvatavale isikule, kes vajavad abi puude, haiguse, sotsiaalse mahajäämuse või raske olukorra tõttu, mis oluliselt raskendab nende igapäevast toimetulekut;
 - 3) täisealisele isikule (sh puudega isikule) igapäevaseks toimetuleku tagamiseks.
- (2) Alaealisele teenuse saajale osutatakse teenust tema seadusliku esindaja nõusolekul, arvestades võimalusel lapse soovi.

§ 4. Teenuse osutajale esitatavad nõuded

- (1) Teenuse osutaja on nõuetele vastav füüsiline isik või füüsilisest isikust ettevõtja või juriidiline isik (edaspidi tugiisik), kellelt tellitakse teenust vastavalt kokkulepitud tingimustele.
- (2) Vahetult tugiisikuteenust osutav isik (tugiisik) peab vastama järgmistele nõuetele:
 - 1) olema täisealine täieliku teovõimega füüsiline isik;
 - 2) on läbinud tugiisiku tööks vajaliku koolituse või on oma isikuomaduste ja võimete poolest sobiv (elu- ja töökogemused, teadmised, füüsiline ja vaimne tervis);
 - 3) ei ole karistusregistrisse kantud ja tema suhtes ei ole alustatud kriminaalmenetlust;
 - 4) peab sobima isikuomadustelt teenuse saajaga.
- (3) Tugiisikuks võib olla teenuse saaja eestkostja, kuid mitte teenuse saaja perekonnaliige, kelle suhtes tal on perekonnaseadusest tulenev ülalpidamiskohustus.
- (4) Erandkorras võib teenust osutada teenuse saaja leibkonna- või pereliige, kui abistatava tervisliku seisundi tõttu ei leita sobivat oskuste ja teadmistega teenuse osutajat väljastpoolt leibkonda või pereringi. Sellisel juhul viib Viljandi Vallavalitsuse ametiasutuse (edaspidi vallavalitsus) vastutav spetsialist läbi juhtumipõhise hindamise teenuse määramiseks.
- (5) Teenust ei tohi vahetult osutada isik:
 - 1) kelle karistus tahtlikult toimepandud kuriteo eest võib ohtu seada teenust saama õigustatud isiku elu, tervise ja vara;
 - 2) kes on teenuse saaja esimese või teise astme üleneja või alaneja sugulane (v.a paragrahvi 4 lõikes 4 kirjeldatud juhtudel);
 - 3) kes elab alaliselt või püsivalt samas eluruumis teenuse saajaga.

§ 5. Teenuse taotlemine ja määramine

(1) Teenuse saamiseks esitab teenuse soovija (taotleja) vallavalitsusele vastavasisulise taotluse koos teenuse vajadust tõendavate dokumentidega. Teenuse taotlusele tuleb lisada:

- 1) puude olemasolu korral koopia Sotsiaalkindlustusameti otsusest puude raskusastme kohta;
- 2) koopia rehabilitatsiooniplaanist.

(2) Ettepaneku teenuse osutamiseks võib esitada ka muu sotsiaal- või haridusvaldkonna spetsialist.

(3) Teenus määratakse Viljandi Vallavalitsuse alatise sotsiaalkomisjoni (edaspidi sotsiaalkomisjon) otsusega. Sotsiaalkomisjon hindab kaalutlusõiguse alusel taotluse põhjendatust ja taotlusele lisatud dokumente ning otsustab haldusaktiga teenuse määramise (sh tugiisikuteenuse osutamise lepingu sõlmimise) 10 tööpäeva jooksul pärast kõigi nõutud dokumentide esitamist.

(4) Juhul, kui otsuse tegemiseks on vajalik pikem tähtaeg, informeerib spetsialist sellest taotlejat kirjalikult.

(5) Teenuse sisu, osutamise sagedus ja kestus on isiku vajadustest sõltuvalt erinev. Vajalikud teenused või tegevused, nende osutamise maht ja kestvus määratakse kindlaks enne teenuse osutamise alustamist sõlmitavas lepingus tugiisiku ja vallavalitsuse vahel.

(6) Teenust osutatakse vastavalt vajadusele teenuse saaja juures kodus ja/või väljaspool kodu. Teenuse osutamise koht lepitakse kokku sõlmitavas lepingus, teenuse osapoolte vahel.

(7) Teenuse saajal on õigus enne teenuse saamist kohtuda omavahelise sobivuse hindamiseks tugiisikuga, kes teenust osutama hakkab.

(8) Teenuse saamiseks esitatud taotlust ei rahuldata, kui teenuse osutamine ei ole põhjendatud. Võimalusel soovib spetsialist isiku toetamiseks teisi sotsiaalteenuseid.

(9) Otsus teenuse määramisest keeldumise kohta tehakse teenuse taotlejale teatavaks kirjalikku taasesitamist võimaldavas vormis viie tööpäeva jooksul, arvates sotsiaalkomisjoni otsuse tegemise päevast.

(10) Teenuse saajat ja tema pereliikmeid puudutavaid andmeid ning muud teenuse osutamisega seotud informatsiooni kasutatakse ainult teenuse eesmärkidest lähtuvalt ja osapoolte huvides.

§ 6. Teenuse finantseerimine

(1) Teenuse saajale on osutatav teenus üldjuhul tasuta.

(2) Vajadusel võib Viljandi Vallavalitsus (täitevorgan) või teenuse osutaja kehtestada osutatava sotsiaalteenuse eest võetava tasu tingimused ja suuruse.

(3) Teenuse osutamise kulud kaetakse:

- 1) valla eelarvest;
- 2) valla eelarvesse laekuvatest sihtotstarbelistest vahenditest;
- 3) teenuse saaja või tema seadusjärgse(te) ülalpidaja(te) sissetulekutest.

(4) Teenuse finantseerimiseks võidakse kasutada mitmesuguste fondide, sihtkapitalide, samuti mittetulunduslikust tegevusest, annetustest ja sponsorlusest laekunud vahendeid.

§ 7. Teenuse osutamise lepingu sõlmimine, muutmine ja lõpetamine

(1) Teenuse osutamise aluseks on vallavalitsuse, teenuse saaja või tema seadusliku esindaja ja tugiisiku vahel sõlmitud kahe- või kolmepoolne leping. Vajadusel lisatakse lepingule neljas osapool, kui teenuse pakkumine toimub haridusasutuses. Lepingusse märgitakse teenuse osutamise periood, maht, teenuse sisu, teenuse osutamise koht, teenuse eest tasumise kord ning poolte õigused ja kohustused kooskõlas Eesti Vabariigi seadusandluse ja käesoleva korraga.

(2) Teenuse osutamise leping sõlmitakse tähtajaliselt.

(3) Lepingu sõlmib, muudab või lõpetab vallavalitsuse sotsiaalnõunik või tema asendaja sotsiaalkomisjoni otsuse alusel.

(4) Teenuse osutamine lõpetatakse sotsiaalkomisjoni otsusega:

- 1) teenuse vajaduse äralangemisel;
- 2) teenuse saaja või tema seadusliku esindaja taotluse alusel;
- 3) teenuse osutaja ettepanekul kooskõlastatult vallavalitsuse spetsialistiga;

- 4) teenuse saaja surma korral;
- 5) juhul kui teenuse saaja asub elama teise omavalitsusse;
- 6) kui teenuse saaja või tema seaduslik esindaja on esitanud teenuse saamiseks teadlikult valeandmeid;
- 7) vallavalitsuse spetsialisti põhjendatud ettepanekul;
- 8) muudel asjaoludel, mis takistavad teenuse osutamist.

§ 8. Teenuse aruandlus

Tugiisik on kohustatud esitama spetsialistile töötundide arvestuse ja sisulise aruande (kirjaliku ülevaate teenuse saaja toimetulekust ning ühiselt saavutatud eesmärgist/tulemustest) iga kuu viimasel tööpäeval.

§ 9. Rakendussäte

Tugiisiku tasu suuruse ja/või teenuse osutamisega seonduvate dokumentide vormid kinnitab Viljandi Vallavalitsus (täitevorgan).

§ 10. Määruste kehtetuks tunnistamine

Tunnistatakse kehtetuks:

- 1) Kolga-Jaani Vallavolikogu 26.01.2017 määruse nr 1 „Sotsiaaltoetuskandmise abi andmise tingimused ja kord“ § 42;
- 2) Tarvastu Vallavolikogu 30.03.2016 määrus nr 8 „Tugiisiku teenuse osutamise kord“;
- 3) Viljandi Vallavolikogu 20.04.2016 määrus nr 113 „Tugiisikuteenuse osutamise kord“;
- 4) Kolga-Jaani Vallavolikogu 18.06.2015 määrus nr 23 „Lastega peredele tugiisiku teenuse osutamise kord Kolga-Jaani vallas“.

§ 11. Määruse jõustumine

Määrus jõustub 01.01.2019.

(allkirjastatud digitaalselt)

Kaupo Kase

vallavolikogu esimees

Koostaja: sotsiaalnõunik Irma Väre

Hääletamine: poolthälte enamus